

RECEȚIONAT

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

la data: _____

RAPORT ANUAL
privind activitatea organizației de drept public din domeniile cercetării și
inovării finanțate instituțional

IMSP SCR „Timofei Moșneaga”

Laboratorul de reumatologie,
Conducătorul de proiect Groppa Liliana, dr. hab. șt. med

Laboratorul Chirurgia Malformațiilor Cardiace Congenitale,
Conducătorul de proiect Gudumac Eva, dr. hab. șt. med

termen de executare: **31 decembrie 2020**

Conducătorul organizației

Uncuța Andrei
(numele, prenumele)

(semnătura)

L.Ș.

Chișinău, 2020

LISTA PERSONALULUI FINANȚAT INSTITUȚIONAL
I. Laboratorul de reumatologie,
Conducătorul de proiect Groppa Liliana, dr. hab. șt. med

Nr.	Numele/Prenumele	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Forma de încadrare	Norma de muncă
Personal de specialitate cu funcții de conducere						
1.	Groppa Liliana	1956	dr.hab.șt.med	Cerc.șt.princ.	Cum/ext	0,5
Personal de specialitate cu funcții de execuție						
2.	Rotaru Larisa	1974	dr.șt.med	Cerc.șt.super.	Cum/ext	0,5
3.	Sasu Dorian	1989	-	Cerc.șt.stag.	Cum/ext	0,5
4.	Țigulea Ana	1882	-	Cerc.șt.stag	Titular	0,5
5.	Postovan Dina	1994	-	Cerc.șt.stag	Cum/ext	0,25
6.	Godoroja Viorica	1968	-	Economist	Titular	0,25
Personal de deservire tehnică și auxiliar						
7.	Stratulat Nina	1956	-	Preparator	Titular	1,0

II. Laboratorul Chirurgia Malformațiilor Cardiace Congenitale,
Conducătorul de proiect Gudumac Eva, dr. hab. șt. med

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Corcea Vasile	1960	Dr. șt	0,75	25.02.2020	31.12.2020
2.	Guzgan Iurie	1956	Dr. șt	0,75	25.02.2020	31.12.2020
3.	Repin Oleg	1962	Dr. șt	0,25	25.02.2020	31.12.2020
4.	Cheptanaru Eduard	1972		0,25	25.02.2020	31.12.2020
5.	Șciuca Nichifor	1984		0,25	25.02.2020	31.12.2020
6.	Ghereliuc Vitalie	1994		0,25	Plecat până la emiterea ordinului de angajare	
7.	Manica Ștefan	1989		0,25	Plecat până la emiterea ordinului de angajare	
Pondere tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare						29%

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2020					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	Naghița Varvara	1989		0,25	25.02.2020

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

Nr.	Denumirea activității	Rezultate
I. Activități ce rezultă din îndeplinirea funcțiilor și a atribuțiilor prevăzute de statutul organizațiilor		
1.	Editarea de lucrări științifice și științifico-metodice, precum și de reviste științifice	Recomandări metodice – 1 Lucrări științifice: articole (categoria B) – 6; Teze – 11;
2.	Susținerea și dezvoltarea colaborării științifice cu organizații internaționale; dezvoltarea de legături directe cu organizații similare din domeniile cercetării și inovării din țară și din străinătate	Articole în reviste de specialitate din străinătate -1 Comunicări orale: 4 Postere: 3
3.	Susținerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și celei experimentale	Au fost instruiți medicii în evaluarea și colectarea datelor pacienților incluși în grupul de studiu. A fost familiarizată întreaga echipă implicată în studiu despre criteriile de includere și excludere. S-au determinat momentele importante pentru studiu: 1) Momentul intervenției în dependența de vârstă și dereglările hemodinamici; 2) Conduita chirurgicală în corespundere cu momentul intervenției; 3) Tehnologiile și materialele optime disponibile astăzi pentru tratamentul viciului respectiv.
4.	Stimularea creativității științifice, organizarea de cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu, evaluarea personalului, conform prevederilor cadrului normativ	S-a organizat echipa de diagnostic prin algoritm. A fost repartizate chestionarele la medicii reumatologi din ISMP raionale. S-a completat chestionarele pentru 100 de pacienți din zona geografică nord și centru a Republicii Moldova În baza contractelor de colaborare, rapoartele la forumuri de specialitate și relațiilor cu experți din domeniu s-a efectuat o sinteză a experienței centrelor de chirurgie cardiovasculară (și toracică) din străinătate. Coraportarea acestor date la experiența clinicii noastre, rapoartele statistice naționale sugerează pentru studiu selectarea pacienților cu MCC cu șuntare intracardiacă (defecte septale interatriale (DSA), DSA cu vene pulmonare parțial aberante, defect septal ventricular, canal atrio-ventricular parțial sau complet, tetralogia Fallot sau extracardiacă (canal arterial permeabil), transpoziția vaselor magistrale.
5.	Participarea la diferite concursuri pentru obținerea finanțării domeniilor cercetării și inovării	
6.	Efectuarea de expertize și avize, inclusiv contra	S-a efectuat selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul spondiloartritei seronegative, studierea datelor

	plată, asupra materialelor ce țin de profilul organizației	statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale. Au fost prelucrate bazele de date Hinari, PubMed, Health Sciences Gateway pentru identificarea momentelor cheie în diagnosticul, tratamentul și reabilitarea pacienților cu MCC.
7.	Asigurarea testării, certificării și standardizării unor produse, servicii și procese noi sau perfecționate	A fost elaborat chestionarul pentru studiu. A fost colectată baza de studiu pentru 100 de pacienți cu SpA Au fost elaborat preventiv algoritmul de diagnostic și tratament al SpA. S-a efectuat selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul anomaliilor sistemului circulator, studiul datelor statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale. Analiza fișelor de observație din perioada ultimilor 10 ani (2010-2019). Identificarea momentului intervenției în corelare cu vârsta, particularitățile anatomice, maladiile asociate. Elaborarea formei electronice pentru acumularea și stocarea datelor în format standardizat Evaluarea preliminară a datelor.
8.	Alte acțiuni statutare	A fost elaborat programul IT în care se introduc datele extrase din fișele de observație a pacienților operați în ultimii 10 ani (2010-2019). Baza de date este situată pe platforma http://93.116.254.242:65065/stiinta/intern.asp . Printr-o analiză de tip retrospectiv s-a evidențiat un grup din 74 de pacienți de vârstă neonatală (nou născuți), internați și operați în mod urgent. Preliminar s-a analizat caracteristica operațiilor pe perioada 2010-2016.

II. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023

1.	Au fost obținute rezultate, care au fost adaptate sub formă de rapoarte ale activității și publicații științifice la conferințe naționale și internaționale
2.	S-a stabilit frecvența, particularitățile clinico-evolutive, cu estimarea complicațiilor și mortalității în anomalii ale sistemului cardio-vascular, supuse intervențiilor cardiochirurgicale S-a constatat, că urgențele cardiochirurgicale la nou născuți sunt reprezentate de malformațiile ductal dependente, diagnosticul, tratamentul medicamentos și corecția chirurgicală a cărora necesită a fi cât mai rapide pentru a salva viața copilului.
3.	A fost identificată o anumită continuitate sau regularitate importantă pentru conduita preoperatorie, timpul optimal pentru operație, precum și tipul acesteia. S-a identificat în dinamică creșterea MCC complexe (aproximativ cu 20%), în special a celor cianogene.

III. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din alte documente de politici/acte normative

1.	
----	--

IV. Alte activități realizate

1.	Comunicări orale, postere, publicații științifice la tema dată, elaborate de către studenți și rezidenți	Studenți: articol- 1, teze- 9, comunicare orală- 1, postere-1. Rezidenți: comunicare orală- 1, postere-1, teze- 1.
----	--	---

**FIȘA DE PREZENTARE A ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE ȘI A
REZULTATELOR OBTINUTE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE¹**

I. Sumarul activităților realizate

I. Laboratorul de reumatologie

Nr.	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate obținute* în cadrul finanțării instituționale pentru anul 2020</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul spondiloartritei seronegative, studierea datelor statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale. 2. Elaborarea chestionarelor pentru studiu. 3. Instruirea medicilor în evaluarea și colectarea datelor pacienților incluși în grupul de studiu. 4. Colectarea bazelor de date pentru studiu (datele clinice, factori de trigger). 5. Rezultatele obținute vor fi adaptate sub formă de rapoarte ale activității și publicații științifice la conferințe naționale și internaționale. 6. Elaborarea preventivă a algoritmilor de diagnostic și tratament al SpA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. S-a efectuat selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul spondiloartritei seronegative, studierea datelor statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale. 2. A fost elaborat chestionare l pentru studiu. 3. Au fost instruiți medicii în evaluarea și colectarea datelor pacienților incluși în grupul de studiu. 4. Au fost colectat baza de studiu pentru 100 de pacienți cu SpA. 5. Au fost obținute rezultatele, care au fost adaptate sub formă de rapoarte ale activității și publicații științifice la conferințe naționale și internaționale. 6. Au fost elaborat preventiv algoritm de diagnostic și tratament al SpA.

LISTA

lucrărilor metodicodidactice publicate în a.u. 2020

• **Recomandări metodice**

1. ROTARU L., GROPPA L., R. PASCAL, E. RUSSU, L. CHIȘLARI, A. OPREA, V. CAZAC, C. CORNEA. *Patologie renală în sarcina. Elaborare metodică*. Chișinău, 2020, p.92. ISBN 978-9975-56-806-7.

LISTA

lucrărilor științifice publicate de către CADRELE DIDACTICE în a.u. 2020

• **Articole în reviste de specialitate din străinătate (ISI, SCOPUS, etc.)**

1. ZAKROYEVA A, LESNYAK O, CAZAC V, GROPPA L, RUSSU E, CHISLARI L, ROTARU L, JOHANSSON H, HARVEY NC, MCCLOSKEY E, LORENTZON M, KANIS JA. Epidemiology of Osteoporotic Fracture in Moldova and Development of a Country-Specific FRAX Model. *Arch Osteoporos*. 2020 Jan 28;15(1):13 (IF: 2.387). [doi: 10.1007/s11657-019-0669-z](https://doi.org/10.1007/s11657-019-0669-z).

- **în lucrările conferințelor științifice naționale (Republica Moldova)**

- **reviste categoria B**

1. CAZAC V., GROPPA L., RUSSU E., CHIȘLARI L., ROTARU L. Relații între profilul clinic, metabolismul osos și riscuri de fracturi de fragilitate în perioada postmenopauzală. *În: Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2020, 2(66), p. 129-131.
2. GROPPA L., AGACHI S., SASU B., ROTARU L., PASCARI-NEGRESCU A., RUSSU E., DUTCA L., SASU D. Afectarea renală în maladia COVID-19: sinteză de literatură. *În: Moldovan Journal of Health Sciences*. Chișinău, 2020, vol.24 2(2020), p. 4-16.
3. GROPPA L., POPA S., CHIȘLARI L., DESEATNICOVA E., CAZAC V., CEPOI D., RADU I., NISTOR A. Bolile reumatologice în contextul pandemiei COVID-19: sinteză de literatură. *În: Moldovan Journal of Health Sciences*. Chișinău, 2020, vol.24 2(2020), p. 17-32.

- Comunicări orale**

1. ROTARU LARISA. Guta la femei. *V Congresul Euro-Asiatic de reumatologie cu participarea internațională în on-line format*. 24-26 septembrie 2020, Federația Rusă, or.Moscova.
2. ROTARU LARISA. Afectarea neuro-psihiatrică în lupus eritematos sistemic. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.
3. GROPPA LILIANA, DUTCA LUCIA, AGACHI SVETLANA, ROTARU LARISA. Sclerodermia sistemică. Particularitățile afectării la bărbați. Caz clinic. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

- Postere**

1. AGACHI, S.; GROPPA, L.; DESEATNICOVA, E.; POPA, S.; DUTCA, L. Hand impairment in systemic sclerosis in the patients from the Republic of Moldova. *Abstract book of the 6th Systemic Sclerosis Word eCongress*. 12-14 Jule, 2020. P217.

- LISTA**

- lucrărilor științifice publicate de către STUDENȚI în 2020**

- în lucrările conferințelor științifice naționale (Republica Moldova)

- **reviste categoria B**

1. STRUȚA A., GROPPA L., AGACHI S., SASU D., RĂZLOG T., ROTARU L. Relații între profilul clinic, metabolismul osos și riscuri de fracturi de fragilitate în perioada postmenopauzală. *În: Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2020, 2(66), p. 94-99.

- **Teze la congrese, conferințe, simpozioane în culegeri din țară (cu participare internațională)**

1. MARIA BODRUG, RUSNAC ANTONELA (COND.ȘT). SASU DORIAN. THE CLINIC AND PARACLINIC PARTICULARITIES OF SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS , Volum de rezumate MedEspera 2020.
2. DARIA BODNARI (COND ȘT.) ASIST. DANIELA CEPOI-BULGAC. THE ROLE OF INFECTION IN THE DEVELOPMENT OF RHEUMATIC DISEASES, Volum de rezumate MedEspera 2020.

3. ECATERINA TONTICI (COND ȘT.) ASIST. DANIELA CEPOI-BULGAC. TREATMENT IN A COHORT OF PATIENTS WITH GOUT, Volum de rezumate MedEspera 2020.
4. FADUL SALMAN (COND.ȘT) ELENA DEASEATNICOVA. OSTEOPOROSIS IN RHEUMATOID ARTHRITIS, Volum de rezumate MedEspera 2020.
5. RANY JUBRAN (COND.ȘT) ELENA DEASEATNICOVA. ASSOCIATION BETWEEN ESSENCIAL HYPERTENSION AND BONE MINERAL DENSITY, Volum de rezumate MedEspera 2020.
6. ABED RABIA (COND ȘT.) ASIST. DANIELA CEPOI-BULGAC. FAMILY CASE WITH FAMILIAL MEDITERRANEAN FEVER (FMF) Volum de rezumate MedEspera 2020.
7. ELENA LEAHU (COND ȘT.) CONF. RUSSU EUGENIU. THE ROLE OF TRIGGER INFECTIONS IN REACTIVE ARTHRITIS Volum de rezumate MedEspera 2020.
8. FIRAS SIRHAN (COND ȘT.) ASIST. DANIELA CEPOI-BULGAC. A CASE OF IGA NEPHROPATHY AND AMYLOIDOSIS IN PATIENT WITH ANKYLOSING SPONDYLITIS Volum de rezumate MedEspera 2020.
9. RAMASAMY SUBRAMANIAN KANDASWAMY (COND ȘT.) ASIST. DANIELA CEPOI-BULGAC. A CASE OF CARPAL TUNNEL SYNDROME IN PATIENT WITH RHEUMATOID ARTHRITIS Volum de rezumate MedEspera 2020.

Comunicări orale

1. MANOILĂ TATIANA, ROTARU LARISA, GROPPA LILIANA, CHIȘLARI LIA, DUTCA LUCIA, CORNEA CORNELIA. Particularitățile evoluției gutei la femei. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

Postere

1. CRANGACI MARIN, CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC – ROTARU LARISA. Afectarea sistemului gastrointestinal în maladiile reumatice. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.
2. SOFRONI INESA, CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC – ROTARU LARISA. Pielonefrită cronică – particularități de tratament etiologic. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

LISTA

lucrărilor științifice publicate de către REZIDENTI în a.u. 2020

- **Teze la congrese, conferințe, simpozioane în culegeri din țară (cu participare internațională)**

1. Dina Postovan, Cond. Șt. Liliana Groppa A MYCOBACTERIAL INFECTION AND THE RISK OF NEWLY DIAGNOSED SJÖGREN'S SYNDROME Volum de rezumate MedEspera 2020.

Comunicări orale

1. GURSCHI MIRELA, DESEATNICOVA ELENA, AGACHI SVETLANA, ROTARU LARISA, GROPPA LILIANA. Particularitățile clinice la pacienții cu lupus eritematos sistemic. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

Postere

1. CORNEA CORNELIA, ROTARU LARISA, GROPPA LILIANA, RUSSU EUGENIU, SASU DORIAN, CAZAC VICTOR. Afectarea renală în gută. *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

II. Relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul acestora asupra dezvoltării socio-economice

Au fost elaborate chestionarele pentru studiu, în care sunt indicate datele clinice a pacienților, inclusiv și factori trigger - bacterieni, virali, fungici, parazitari. A fost familiarizată întreaga echipă implicată în studiu despre criteriile de includere și excludere. S-a organizat echipa de diagnostic prin algoritm. A fost repartizate chestionarele la medicii reumatologi din ISMP raionale. Au fost instruiți medicii în evaluarea și colectarea datelor pacienților incluși în grupul de studiu. S-a inițiat acumularea de pacienți și includerea lor în baza de date. S-a completat chestionarele pentru 100 de pacienți din zona geografică nord și centru a Republicii Moldova.

III. Lista evenimentelor organizate

Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

IV. Participări în cadrul evenimentelor naționale/internaționale

- *Congresul internațional "Pregătim viitorul, promovând excelența"*. 27 februarie-1 martie 2020, România, or. Iași.
- *V Congresul Euro-Asiatic de reumatologie cu participarea internațională în on-line format*. 24-26 septembrie 2020, Federația Rusă, or. Moscova.
- *Congresul consacrat aniversării a 75-A de la fondarea USMF "Nicolae Testemițanu"*. 21-23 octombrie 2020, Republica Moldova, or. Chișinău.

V. Dificultăți/ impedimente apărute

Pandemia COVID 19.

II. Laboratorul Chirurgia Malformațiilor Cardiace Congenitale

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Banchmarking al serviciilor cardiochirurgicale în diagnosticul și tratamentul anomaliilor cardiace congenitale la nou-născut, copil, adolescent.

2. Obiectivele etapei anuale

1. Estimarea poverii maladiilor sistemului circulator la copii, care necesită tratament chirurgical.
2. Sistematizarea datelor pacienților-copii, operați pe cord în R. Moldova.
3. Identificarea riscurilor perioperatorii pentru compromiterea operațiilor constructive în malformațiile cardiace congenitale.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul anomaliilor cardiace congenitale,

- studierea datelor statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale.
 2. Analiza fiselor de observație din perioada ultimilor 10 ani (2010-2019).
 3. Identificarea momentului intervenției în corelare cu vârsta, particularitățile anatomice, maladiile asociate.
 4. Elaborarea formei electronice pentru acumularea și stocarea datelor în format standardizat
- Evaluarea preliminară a datelor.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. S-a efectuat selectarea și sinteza literaturii moderne în domeniul anomaliilor sistemului circulator, studierea datelor statistice la nivel republican, analiza comparativă cu cele internaționale.
2. Au fost analizate fișele de observație din perioada ultimilor 10 ani (2010-2019).
3. S-a identificat momentul intervenției în corelare cu vârsta, particularitățile anatomice, maladiile asociate.
4. S-a elaborat forma electronică pentru acumularea și stocarea datelor în format standardizat. Forma este amplasată pe platforma <http://93.116.254.242:65065/stiinta/intern.asp>
5. Prin evaluarea preliminară a datelor s-a stabilit frecvența, particularitățile clinico-evolutive, cu estimarea complicațiilor și mortalității în anomalii ale sistemului cardio-vascular, supuse intervențiilor cardiocirurgicale.

5. Rezultatele obținute

MCC reprezintă 1/3 din toate malformațiile congenitale și sunt una din cauzele de bază a mortalității infantile. Conform datelor unei metaanalize largi a literaturii mondiale, malformații congenitale cardiace au fost înregistrate cu o frecvență de 6 la 1000 de nou născuți vii din 1930 până în 1994, cu o creștere până la 9,1 cazuri la 1000 nou născuți vii după 1995. În diferite studii, s-a estimat că frecvența MCC după anul 2000 variază de la 4 la 10 cazuri la 1000 nou născuți vii. Totuși, în realitate, prevalența MCC este cu mult mai înaltă. După indicii a 62 de regiuni din Federația Rusă, frecvența MCC poate ajunge la 50 din 1000 copii născuți vii.

Evaluarea datelor registrelor pentru perioada din 2003 – 2007 despre MCC la nou născuți în Europa (1,5 mln nașteri în fiecare an în 22 țări) a identificat, că MCC severe au fost înregistrate cu o frecvență de 23,9 la 1000 nașteri, dintre ele 80% din copii s-au născut vii, 2,5% au decedat timp de o săptămână, 2,0% au fost din cazurile de nou născuți morți sau decedați pe parcursul a 20 săptămâni de gestație. Datele statistice din R. Moldova denotă că rata incidenței MCC în mediu pe țară manifestă un caracter oscilant cu o periodicitate de trei ani și tendință de creștere până în 2012. Rata incidenței are tendință de descreștere lentă: 2,2‰ (2004), 2,1‰ (2005) și 1,9‰ (2006). A urmat o perioadă de trei ani (2007-2009) de stabilitate la nivelul ratei de 2,0‰. Următorii trei ani rata crește dinamic: 2,4‰ (2010), 2,5‰ (2011) și 2,9‰ (2012). În anul 2013 și 2014 ratele iarăși scad treptat la 2,2‰ și 2,1‰ respectiv. O mică creștere urmează în anul 2015 (2,3‰). În ultimii ani în R. Moldova se nasc aproximativ 32000 de copii anual, la 608 din ei este prezentă o MCC. la 3 din 1000 nou născuți vor fi prezente patologii severe, la 3 din 1000 – moderate, care necesită intervenții chirurgicale complicate, iar 13 din 1000 nou născuți au patologii cardiace relativ simple, care necesită intervenții chirurgicale de rutină. Analiza evoluției în timp a prevalenței MCC în mediu pe țară denotă o creștere mai semnificativă începând cu anul 2010 (14,7‰-16,2‰). *La copii rata prevalenței este net superioară mediei pe țară.* Acest tablou confirmă necesitatea intervenției atât prin metode de profilaxie cât și de tratament al MCC.

Au fost prelucrate bazele de date Hinari, PubMed, Health Sciences Gateway pentru identificarea momentelor cheie în diagnosticul, tratamentul și reabilitarea pacienților cu MCC. S-a observat că vârsta primei intervenții a coborât semnificativ de-a lungul ultimelor decenii, și aceasta este direct legat cu faptul că pacienții cu forma complexă a

viciului cardiac pot fi stabilizați hemodinamic și operați înainte să survină schimbări drastice organice condiționate de circulația patologică. Acest fapt se extinde și la sindromul cordului hipoplasic sting și alte anomalii tip „cord univentricular”. În anii 80 aceste malformații erau considerate a fi „total letale”.

Ca rezultat s-au determinat momentele importante pentru studiu: 1) Momentul intervenției în dependență de vârstă și dereglările hemodinamici; 2) Conduita chirurgicală în corespundere cu momentul intervenției; 3) Tehnologiile și materialele optime disponibile astăzi pentru tratamentul viciului respectiv. În baza contractelor de colaborare, rapoartele la forumuri de specialitate și relațiilor cu experți din domeniu s-a efectuat o sinteză a experienței centrelor de chirurgie cardiovasculară (și toracică) din străinătate. Coraportarea acestor date la experiența clinicii noastre, rapoartele statistice naționale sugerează pentru studiu selectarea pacienților cu MCC cu șuntare intracardiacă (defecte septale interatriale (DSA), DSA cu vene pulmonare parțial aberante, defect septal ventricular, canal atrio-ventricular parțial sau complet, tetralogia Fallot sau extracardiacă (canal arterial permeabil), transpoziția vaselor magistrale. Studiul fișelor de staționar a identificat repartizarea după vârstă a contingentului operat: până la 1 an – 33%, 1-5 ani – 17%, 5-10 ani – 9%, 10-18 ani – 8% din totalul de pacienți.

În scopul identificării momentului intervenției chirurgicale au fost studiate fișele de observație a pacienților operați în secția Chirurgia MCC a SCR „Timofei Moșneaga” în perioada 2010-2019. Corelarea s-a efectuat cu vârsta, particularitățile anatomice, maladiile asociate. A fost elaborat programul IT în care se introduc datele extrase din fișele de observație a pacienților operați în ultimii 10 ani (2010-2019). Baza de date este situată pe platforma <http://93.116.254.242:65065/stiinta/intern.asp>. Printr-o analiză de tip retrospectiv s-a evidențiat un grup din 74 de pacienți de vârstă neonatală (nou născuți), internați și operați în mod urgent. Mediana vârstei a constituit 12 zile. Au prevalat copiii de gen masculin cu un raport de 1,4:1. S-a identificat structura unităților nozologice. Astfel, 35% pacienți au fost supuși intervenției chirurgicale pentru atrezia arterei pulmonare, 27% pacienți pentru coarctăție aortică critică, 21% pacienți pentru transpoziția vaselor magistrale, 5% pentru canal arterial permeabil, 2% pentru drenaj venos pulmonar total aberant, 2% pentru ventricul unic, 2% pentru arc aortic întrerupt, 1% pentru cord triatrial, 1% pentru teratom gigant al mediastinului. Mortalitatea postoperatorie precoce a fost determinată de complexitatea viciilor cardiace congenitale și stării generale critice a copiilor. Supraviețuirea totală a constituit 81%. S-a constatat, că urgențele cardiocirurgicale la nou născuți sunt reprezentate, în mare parte, de malformațiile ductal dependente, diagnosticul, tratamentul medicamentos și corecția chirurgicală a cărora necesită a fi cât mai rapide pentru a salva viața copilului. L-a fel a fost analizat un grup de 51 cazuri cu MCC complexe care au fost supuși intervențiilor chirurgicale în perioada anilor 2010-2019: Canal A-V complet - 30 pacienți (58,8%), ventricul unic - 8 pacienți (15,6%), transpoziția vaselor magistrale cu DSV – 2 cazuri (3,9%), ventricul drept cu cale dublă de ieșire - 11 cazuri (21,5%). Tactica chirurgicală a inclus la o serie de cazuri câteva etape chirurgicale: fie operație paliativă, fie corecție radicală, sau succedarea lor. Letalitatea în acest lot a fost de 9,8% (5 cazuri). Preliminar s-a analizat caracteristica operațiilor pe perioada 2010-2016. Conform rezultatelor obținute a fost identificată o anumită continuitate sau regularitate importantă pentru conduita preoperatorie, timpul optimal pentru operație, precum și tipul acesteia. S-a identificat în dinamica creșterea MCC complexe (aproximativ cu 20%), în special a celor cianogene. A crescut ponderea operațiilor la nou-născuți și sugari. Au fost fixate complicațiile intervențiilor, în corespundere cu complexitatea viciilor cardiace, vârsta pacienților și urgența cazurilor, în special la nou-născuți. Compromiterea succesului intervenției s-a datorat

în prim plan complicațiilor manifestate prin hemoragie postoperatorie (letalitate 100% din manifestanți), urmând disfuncția multiplă de organe (letalitate 77% din manifestanți), tromboza șuntului intersistemic (letalitate 67% din manifestanți), dehiscența plăgii (letalitate 25% din manifestanți), pneumonie septica (21% din manifestanți), ascită+pleurezie masivă (letalitate 18% din manifestanți).

6. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații:

1. Ciubotaru A., Repin O., Buta G., Corcea V., Guzman Iu., Cobâleanu Z. *Analiza comparativă a morbidității nou-născuților născuți la termen și a celor născuți prematur în Republica Moldova* (studiu descriptiv retrospectiv). *Arta Medica*. 2020; 74(1); p. 50-53.
2. Ciubotaru A., Repin O.; Buta G., Corcea V., Guzman Iu., Cobâleanu Z. *Morbiditatea copiilor primului an de viață din Republica Moldova (studiu retrospectiv)*. *Arta Medica*. 2020; 75(2); p. 40-43.
3. Naghița V., Cheptanaru E. *Cardiac surgery emergencies in new-borns. Culegere postere*. Conf. 75 ani fond. USMF „N. Testemițanu”, 21-23 octombrie 2020, Chișinău, p. 273.

7. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezume/abstracte) la foruri științifice.

1. Naghița V., Cheptanaru E. Corcea Vasile, Repin Oleg. *Cardiac surgery emergencies in new-borns*. Poster la Conferința „75 ani de la fondarea USMF „N.Testemitanu”, 21-23 octombrie 2020, Chișinău, 2020.

8. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală (după caz).

9. Materializarea rezultatelor obținute.

10. Dificultățile în realizarea proiectului.

Imposibilitatea participării la 3 foruri științifice planificate, care au fost abandonate sau transferate pe alt termen din cauza pandemiei.

Implementarea rezultatelor activității științifice a Laboratoarelor de cercetare în practica medicală				
1.	Acumularea Lotului reprezentativ de pacienți.	Raport-analiză Registru pacienți	Anii 2020-2021	Șef laborator Angajații laboratorului
2.	Continuarea evaluării factorii de risc pentru diverse maladii reumatologice și malformații cardiace în cadrul laboratoarelor de cercetare.	Registru/Lista riscurilor Raport prezentat	Anii 2020-2021	Șef laborator Angajații laboratorului
3.	Continuarea examinării pacienților clinici și paraclinici.	Plan aprobat	Anii 2020-2021	
4.	1. Examinarea unui set de literatură vizată – 80 surse. 2. Publicarea a 5 articole în revistele de profil din țară și de peste hotare.	Analiză – sinteză Articole editate	Pe parcursul anului Pe parcursul anului	Șef Laborator Angajații laboratorului Șef Laborator
5.	Participarea la activitățile de profil, organizate de structurile internaționale (în funcție de situația epidemiologică mondială cu COVID-19 - va fi participarea on-line sau of-line).	Raport - analiză	La invitație	Șef Laborator
6.	Analiza activității și raportarea rezultatelor către AȘM.	Raport	Decembrie 2020	Șef Laborator Conducător de proiect
7.	Elaborarea Planului de activitate pentru anul 2021.	Plan aprobat	Ianuarie 2021	Șef Laborator Conducător de proiect